

Innhold

1	Bakgrunn for planarbeidet	
1.1	Gjeldende plan	
1.2	Kommunal planstrategi	
1.2.1	Andre planer	
2	Forutsetninger for planarbeidet	
2.1	Plan- og bygningsloven	
2.2	Nasjonale og regionale forutsetninger for kommunal planlegging	
3	Planarbeidets formål	
4	Satsningsområder og utredningsbehov	
4.1	Byutvikling	
4.2	Forebyggende helse	
4.3	Næring og nyskaping	
4.4	Kunnskap og kompetanse	
4.5	Oppsummert	
5	Planprosess og opplegg for medvirkning	
5.1	Organisering av planarbeidet	
5.2	Medvirkning	
5.2.1	Barn og unges interesser	
5.3	Framdriftsplan	

1 Bakgrunn for planarbeidet

Gjeldende kommuneplan ble vedtatt i 2009, med visjoner fram mot 2025. Kommunestyret i Harstad har i kommunal planstrategi 2016-2019 vedtatt at kommuneplanens samfunnsdel skal rulleres. Utviklingen i Harstad har gått raskt siden forrige plan ble vedtatt, og det vil være behov for å gjennomgå kommunens overordnede strategiske måldokument. Planutvalget vedtok derfor 15.02.2017 oppstart av prosessen med rulling av kommuneplanens samfunnsdel 2017-2030.

Plan- og bygningsloven stiller krav om

1.1 Gjeldende plan

Kommuneplanens samfunnsdel 2009-2025, Ved egne krefter for fremtids Harstad fokuserer på følgende temaer:

- Stedsutvikling
- Næringsutvikling
- Samfunnssikkerhet
- Velferd og helse

Disse temaene er fortsatt aktuelle for Harstad. Det vil neppe være nødvendig å revidere samfunnsplanen fullstendig, da mye fortsatt er aktuelt. Det viktigste er å oppdatere dokumentet, samt å tilpasse planen de siste årenes raske utvikling.

1.2 Kommunal planstrategi

Kommunal planstrategi for Harstad kommune 2016-2019 ble vedtatt i kommunestyret i juni 2016.

I planstrategien er de sentrale satsningsområder i tiden framover definert som *byutvikling*, *næringsutvikling*

utarbeidelse av planprogram for alle kommuneplaner. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen og opplegg for medvirkning. Planprogrammet bør også redegjøre for hvilke alternativer som skal inngå i planarbeidet, og aktuelle utredninger som anses nødvendig for et godt beslutningsgrunnlag.

Planprogrammet har en høringsperiode på 6 uker. Det er kommunestyret som vedtar planprogrammet som skal legges til grunn for planarbeidet.

og *forebyggende helse*. Sammen med *kunnskap og kompetanse* vil disse satsningsområdene ligge til grunn for rulling av kommuneplanens samfunnsdel.

1.2.1 Andre planer

I forbindelse med kommunal planstrategi ble det også besluttet å fokusere spesielt på enkelte temaer gjennom kommunedelplaner eller temaplaner. Kommuneplanens samfunnsdel bør legge de overordnede føringene for alt av planverk, men ikke være mer detaljert

enn at den kan ha et realistisk perspektiv fram mot 2030. Derfor er det viktig at de definerte satsningsområdene detaljeres i egne tema- eller kommunedelplaner.

2 Forutsetninger for planarbeidet

2.1 Plan- og bygningsloven

I plan- og bygningslovens (PBL) formålsparagraf heter det at loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Videre heter det: «Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser. Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det

skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives. Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene».

2.2 Nasjonale og regionale forutsetninger for kommunal planlegging

Det er et viktig prinsipp at kommunen i sin planlegging skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver og at all kommunal planlegging skal legge statlige og regionale pålegg og retningslinjer til grunn. De fremkommer blant annet gjennom nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, statlige planretningslinjer og -bestemmelser.

kommunal planlegging.

Forventingsdokumentet peker på hvilke hensyn regionale og kommunale myndigheter bør legge vekt på i sin planlegging for å gjennomføre nasjonal politikk. Disse er retningsgivende for kommunale planer.

Nasjonale føringer:

For å fremme bærekraftig utvikling har PBL bestemmelser om at det hvert fjerde år skal utarbeides et dokument med nasjonale forventninger til regional og

Nasjonale forventninger fra 2015 er:

- - Gode og effektive planprosesser
- - Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling
- - Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder

Regionale føringer:

Regional plan for handel og service

3 Planarbeidets formål

Kommunal planstrategi 2016-2019 inneholder rullering av kommuneplanens samfunnsdel. Bakgrunnen for rulleringen er den raske utviklingen Harstad har stått ovenfor i årene siden forrige plan ble vedtatt. Kommuneplanens samfunnsdel skal:

- Gi de overordnede strategier og mål for den langsiktige samfunnsutviklingen i Harstad kommune.
- Bygge videre på gjeldende visjon «Ved egne krefter» fram mot 2030.
- Fornye og tilpasse

satsningsområder, mål og strategier til de muligheter og utfordringer som identifiseres og politiske prioriteringer for planperioden.

- **Kommuneplanens samfunnsdel skal bestå av en visjonsdel og en handlingsdel. Handlingsplanen vil videreføres og konkretiseres i kommunens virksomhetsplan, og skal gjenspeiles i enhetenes budsjettarbeid og rapportering. På denne måten konkretiseres de overordnede samfunnsmålene i kommunens prioritering av ressurser.**

4 Satsningsområder og utredningsbehov

4.1 Byutvikling

Harstad er en by i stor etableringsmessig utvikling. Det pågår for tiden store prosjekter som vil påvirke Harstad som regionsenter og som lokalsamfunn. Strategisk byutvikling vil være svært viktig for en bærekraftig retning, både økonomisk, sosialt og miljømessig.

Flere av prosjektene bidrar til å styrke Harstad som handelssenter i et regionalt perspektiv, men vil samtidig kunne skape utfordrende konkurranse for Harstad sentrum. I desember 2016 ble Kommunedelplan for Harstad sentrum vedtatt. Det er viktig at vi fortsetter

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, Harstad kommune, arbeidsutkast

arbeidet med å utvikle vårt bysentrum som det region- og handelssenteret Harstad kommune er. Tiltakene fra sentrumsplanen må søkes realisert og følges opp i budsjetter.

Fra gjeldende kommuneplan er målet å være miljøbyen Harstad. I Harstadpakken er målet å redusere personbiltrafikken samt øke andelen miljøvennlige reiser. For å nå miljømålene må tiltakene i Harstadpakken gjennomføres. Miljø må prioriteres overordnet, og nedfelles gjennom hele plansystemet.

Strategisk arealplanlegging med fokus på *fortetting med kvalitet* er nøkkelen for å utvikle en attraktiv by. Vi må tilrettelegge for sosiale møteplasser, miljø & transport og økonomisk vekst. Attraktive byer tiltrekker seg kompetanse. Kompetansen er

grunnlaget for nye næringer og vekst i arbeidsplasser.

Utredningsbehov:

- Kommunedelplan for sentrum konkluderer med at sentrum må fortettes; flere boliger og arbeidsplasser må lokaliseres i sentrum.
- Harstad kommune har fått utarbeidet en handelsanalyse, som peker på viktigheten av å prioritere detaljhandel og nyetableringer innenfor sentrumsgrensen.
- Nytt kollektivsystem skal gjøre det mer attraktivt å bruke bussen i hverdagen. En reisevaneundersøkelse vil gi et grunnlag for å sammenligne effekten over tid.

4.2 Forebyggende helse

Harstad kommune bruker mer ressurser på pleie- og omsorgstjenester enn sammenlignbare kommuner, og enhetene har utfordringer med å drive i balanse. Harstad kommune forventes å få en sterk økning i antall innbyggere i alderen 80 år og eldre, særlig fra år 2020. Denne veksten reflekteres i behovet for omsorgstjenester i kommunen. Forebyggende arbeid må prioriteres tverrsektorielt for å sikre at så mange som mulig er i arbeid, og at så mange som mulig holder seg friske så lenge som mulig. Befolknings sammensetning og utvikling krever økt fokus på tjenestebehov, og ikke minst på forebyggende tiltak, folkehelse og trivsel. Folkehelse vil derfor være et tema som skal nedfelles i alt av kommunens planarbeid.

Utredningsbehov:

- Kommunen har utarbeidet en folkehelseoversikt, som oppdateres kontinuerlig. Denne er et viktig grunnlag for prioriteringer som gjøres i kommunens planarbeid. Denne peker blant annet på viktigheten av gjennomføring av videregående opplæring.
- Boligpolitisk handlingsplan (til høring pt.) inneholder kunnskap som vil kunne nyttiggjøres i areal- og omsorgspolitisk arbeid. Denne peker blant annet på behovet for flere omsorgsboliger i gode bomiljøer. Det må gjøres en samlet vurdering av behovet og avsettes strategiske områder for lokalisering.

4.3 Næring og nyskaping

Et allsidig næringsliv er viktig for et sterkt arbeidsmarked. Harstad er regionsenter i Sør-Troms, en rolle som

også strekker seg over fylkesgrensa til Nordland. Handels-, arbeids- og serviceregionen fungerer uavhengig av

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, Harstad kommune, arbeidsutkast

administrative grenser. Gode infrastruktur-løsninger må sikres, utvikles og tilrettelegge for næringsutvikling i hele kommunen, og regionen for øvrig. Det jobbes aktivt regionalt med steds- og næringsutvikling.

vedtatt å igangsette en mulighetsstudie for øyriket nord i kommunen. Dette er ikke gjennomført. Når kommuneplanen nå skal rulleres vil det være nødvendig å sette fokus på utvikling i øyriket.

Utredning:

I 2013, etter kommunesammenslåingen mellom Harstad og Bjarkøy, ble det

-

4.4 Kunnskap og kompetanse

Harstad er blitt universitetsby. Relevante tema for fokusområdet er: Studentbyen Harstad, campusutvikling og sammenkobling mot næringslivet. Det er kritisk at en større andel elever må fullføre videregående skole. Barnehage og grunnskole må støtte dette. Det er også viktig med tilstrekkelig og kompetente medarbeidere i kritiske yrkesgrupper (som i omsorgssektoren).

Utredning:

-

4.5 Oppsummert

			Satsningsområde	Aktuelle tema
Folkehelse	Universell utforming	Miljø	Byutvikling	Sentrumsutvikling
				Fortetting
				Samferdsel, gang & sykkel
				Kultur
			Forebyggende helse	Hensiktsmessig botilbud
				Innovasjon og omstilling i omsorgssektoren
				Bomiljø og -kvalitet
				Utdanning og ung helse
				Idrett og kultur
			Næring og nyskaping	Integrering og inkludering
				Transport og infrastruktur
				Petroleum
				Etablering
				Allsidighet
			Kunnskap og kompetanse	Øyriket/Distriktet
				Universitetsbyen
Videregående opplæring og lærlingeplasser				
Kompetanse i bhg og grunnskole				
			Bemanning i kritiske yrkesgrupper	

Folkehelse, universell utforming og miljø er temaovergripende, og skal nedfelles

gjennom hele plansystemet.

5 Planprosess og opplegg for medvirkning

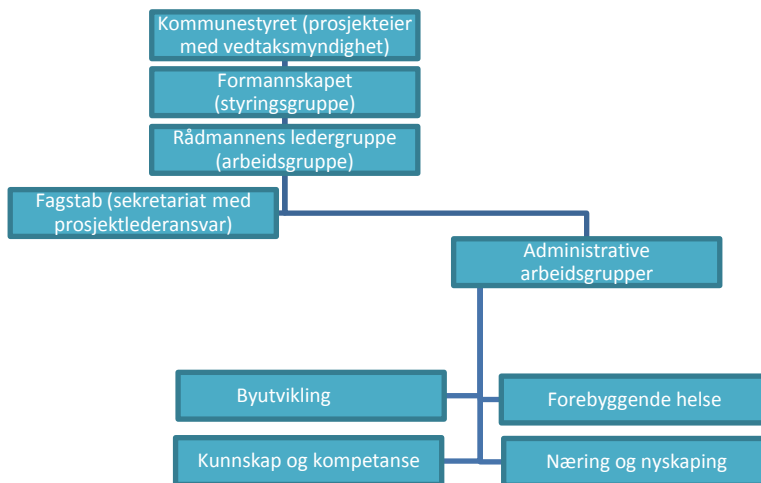
5.1 Organisering av planarbeidet

Den politiske involveringen i planarbeidet er svært viktig. Formannskapet vil i sine møter framover bli løpende orientert om fremdrift i planarbeidet, med framlegging av og diskusjon rundt drøftingsnotater.

Som det fremgår av modellen under vil flere fagpersoner i administrasjonen involveres i arbeidsgruppene for hvert satsningsområde. Disse blir tverrsektorielt sammensatt med formål å utarbeide drøftingsnotat for sitt område med situasjonsbeskrivelse og diskusjon

knyttet til viktige utfordringer og muligheter i Harstadsamfunnet, samt utkast til mål og strategier for å møte disse. Videre vil gruppene ha ansvar for å planlegge og gjennomføre temamøter og medvirkningsarenaer for sitt satsningsområde. På disse møtene vil formannskapet inviteres.

I henhold til oppstartsbehandlingen av planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel i planutvalget, ligger følgende organiseringsmodell til grunn for det videre planarbeidet.

5.2 Medvirkning

Det følger av plan og bygningsloven at planmyndigheten gjennom hele planarbeidet skal sørge for åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i

lokalsamfunnet. Planmyndigheten skal tilstrebe størst mulig offentlighet og reell medvirkning i planprosessene.

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, Harstad kommune, arbeidsutkast

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging for å kunne delta, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

Harstad kommune legger i denne planprosessen opp til følgende medvirkningsopplegg:

- Varsling, offentlig ettersyn osv. iht. krav i plan- og bygningsloven.

- Aktiv informasjon på kommunens nettsider, facebook og tilstedeværelse i lokal media.
- Ett temamøte for hvert av de fire satsningsområdene. Planutvalg og administrasjon deltar sammen med inviterte ressurspersoner og -miljøer tilknyttet Harstadsamfunnet.
- Administrative arbeidsgrupper.

5.2.1 Barn og unges interesser

Rikspolitiske retningslinjer for styrking av barn og unges interesser i planleggingen har krav til den kommunale planleggingsprosessen hvor kommunene skal:

- a. Vurdere konsekvenser for barn og unge i plan- og bygningsloven.
- b. Foreta en samlet vurdering av barn og unges oppvekstmiljø for å innarbeide mål og tiltak i kommuneplanarbeidet.
- c. Utarbeide vedtekter, bestemmelser og retningslinjer om omfang og kvalitet av arealer og anlegg av betydning for barn og unge, som skal sikres i planer der barn og unge er berørt.
- d. Organisere planprosessen slik at synspunkter som gjelder barn som berørt part kommer fram og at ulike grupper barn og unge selv gis anledning til å delta.

gjennom grunnskolen. Blant annet skal det gjennomføres barnetråkk.

I denne planprosessen skal barn og unges interesser ivaretas gjennom:

- Barnas representant deltar i arbeidsgrupper og politiske møter.
- Egne møter med ungdomsrådet.
- Behandling av saken i Barn og unges kommunestyre (BUK).
- Tilrettelegging for deltagelse

5.3 Framdriftsplan

År	2017												2018								
	Mnd	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06	07	08	09
Utarbeide forslag til planprogram	PU 21.																				
Deltagelse i Regionalt Planforum			20.												?						
Behandle forslag til planprogram og varsle oppstart				FSK 23.																	
Høring av forslag til planprogram				23.		7.															
Behandle innspill og fastsette planprogram							FSK 29.	KS 7.													
Utredninger og planprosessforberedelser																					
Temamøter og arbeidsgrupper																					
Utarbeidelse av planforslag																					
Behandle planforslag																					
Høring planforslag																					
Merknadsbehandling og planvedtak																					